

NACZELNE DOWÓDZTWO W. P.
(SZTAB GENERALNY)

60017
Warszawa, dn. 3.XII 1920 r.

Oddział II Informacyjny

Nr 53452 /II. /BW/2

KS
Ściśle tajne

Do
/według rozdzielnika/

W załączeniu przesyła się referat jednego z współpracowników Oddz. II. Naczelnego Dowództwa B.W. w Berlinie na temat niemieckich usiłowań gospodarczych w stosunku do b. imperjum rosyjskiego, w przypuszczeniu, że uwagi w tym referacie zawarte są aktualne i ważne.--

I. Zał.

W/z Szef Biura Wywiadowczego

Otrzymują:

1. Adjutantura Generalna,
2. Minist. Spraw Zagr. na ręce Oficera
3. Sekcja Wywiadowcza Oddz. II

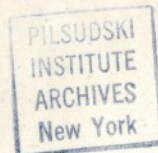
Major

NACZELNE DOWÓDZTWO WOJSK POLSKICH
ADJUTANTURA GENERALNA

WARSZAWA

L: Dz. 60017, dnia 7/XII 1920 r.

załącz. Wydział

O stosunku przemysłu i handlu Niemiec do Rosji da się tyle powiedzieć: rokowania handlowe między Anglią a przedstawicielami Sowietów wzbudzają w sferach handlowo-przemysłowych wielki niepokój. Lękają się, aby ich Anglia nie uprzedziła przy eksploatacji rynku rosyjskiego. Z tego powodu organ ciężkiej przemysłu "Industrie - und Handelszeitung" /własność Stinnesa/ wypowiedział się za natychmiastowym nawiązaniem stosunków gospodarczych z Sowietami. Proponuje on rozpocząć je w następujący sposób:

Jak wiadomo opanują obecnie kooperatywy rosyjskie całe życie gospodarcze Rosji. Do owych kooperatyw należą między innymi związki niemieckie, przeważnie kolonistów niemieckich z nad Wołgi, południa Rosji, Besarabji, Ukrainy i t.d. Przemysł niemiecki winien z tego jaknajprędzej skorzystać, by za pomocą elementu niemieckiego w Rosji, którego liczba dochodzi do trzech milionów, wtargnąć na rynek rosyjski.

W związku z tą ideą powstało niedawno w Berlinie stowarzyszenie handlowe niemieckie pod firmą: "Dekorn, Handelsgenossenschaft der deutschen Kolonisten in Russland G.m.b.H.", które ma być przedstawicielstwem interesów grup niemieckich kolonistów w krajach dawnego cesarstwa rosyjskiego. Stowarzyszenie stawia sobie za zadanie zaopatrzyć kolonistów niemieckich w potrzebne im dla odbudowy swoich gospodarstw narzędzia, maszyny, chemikalja i t.d. odbierając od nich jako rekompensatę produkty żywnościowe, celem wywiezienia ich do Niemiec. Myśl zasadnicza sięga jednak dalej: po przez kolonistów niemieckich do samych Rosjan.

Z Kowna nadeszła ~~xxixkxnniaak~~ wiadomość, że oczekuje się tam w tych dniach komisję "gospodarczo-zakupową", mającą przybyć z Moskwy. Z nią zamierzają Niemcy nawiązać stosunki.

Pośredniczyć między Niemcami a Moskwą ma specjalnie w tym celu utworzony w Kownie bank niemiecki.

Odbyty w pierwszych dniach listopada zjazd przedstawicieli handlu zagranicznego Niemiec poświęcił wiele czasu sprawom nawiązania stosunków handlowych z Rosją. Szeroko były dyskutowane linje wytyczne traktatu handlowego, zwłaszcza sprawa waluty rosyjskiej.

Niemieckie sfery handlowe zaproponowały za pośrednictwem swego męża zaufania Sowietom, aby ostatecznie ulokowały w jednym z krajów neutralnych 50 milionów rb. w złocie, jako fundusz podstawowy, który ma zagwarantować normalność stosunków wymiennych między Niemcami a Rosją. Sfery niemieckie kładą nacisk na otrzymanie surowców, gdyby jednak czasem Rosja nie była w stanie uregulować rachunków, wówczas sięgnie się do funduszu.

Wiadomość Havasa przed kilku tygodniami, że do Marsylii nadszedł okręt, zawierający 5.000 ton pszenicy z południowej Rosji, pobudził niemieckie sfery do szybkiego wysłania na Krym do Wrangla misję handlową, na której czele stał dyrektor akcyjnego towarzystwa "Europa-Afryka" Wagner. Wraca on w tych dniach do Niemiec.

Ostatnio rozpoczął swoją działalność niedawno założony północny bank handlowo-przemysłowy /Nordische Bank für Handel und Industrie/ z dziesięcio-miljonowym kapitałem zakładowym. Połowę kapitału wniosło konsorcjum rosyjskich kapitalistów, drugą połowę bank darmstadtcki /Bank für Handel und Industrie/. Instytucja zamierza współdziałać przy organizowaniu handlowo-przemysłowych przedsiębiorstw, mających na celu eksport towarów do wschodniej Europy i import stamtąd do Niemiec, jak również finansowanie już istniejących podobnych przedsiębiorstw. Członkami zarządu ze strony rosyjskiej są Kohan z banku Moskiewsko-Przemysłowego, Rosental, były dyrektor handlowego Azowsko-Dońskiego w Piotrogradzie i Szter, były dyrektor Moskiewskiego banku w Piotrogradzie.

Taki jest stosunek sfer burżuazyjnych Niemiec do Rosji.

Taktyka Rządu niemieckiego jest następująca: z jednej strony popiera wszelką akcję, zmierzającą ku nawiązaniu stosunków handlowych z Rosją zarówno czerwoną, jak i białą, trzymając się samemu w ukryciu, z drugiej zaś strony toleruje i popiera formacje militarne i polityczne rosyjskiej reakcji w obrębie państwa niemieckiego.

W pierwszych dniach listopada odbyła się tajna konferencja wszystkich czterech frakcji socjalistycznych i komunistycznych Reichstagu, w kwestji ułożenia planu wspólnej akcji, mająca na celu zmusić rząd do nawiązania stosunków gospodarczych z Rosją. Biuletyn wydany z powodu nieporozumienia, jakie wynikło na jednym z posiedzeń, wspomina między innymi: "Fakty, które do naszej wiadomości dochodziły, nasuwały konieczność wspólnego i prędkiego postępowania". Jakie były te "fakty" może się w następstwie okazać.

Interpelacja wniesiona przez socjalistów i komunistów niemieckich z powodu niewpuszczania przez rząd kilku rzeczoznawców sowieckich do Niemiec brzmi w jednym z zapytań: "..... przez tę odmowę przyczynia rząd kolosalne szkody gospodarstwu narodowemu kraju na korzyść Anglii i pozbawia dziesiątki tysięcy bezrobotnych i głodujących Niemców zajęcia i utrzymania!"

O tem należy wciąż pamiętać, z tego, jako z założenia zawsze wychodzić: Rosja, której industria przedwojenna nie pokrywała nigdy potrzeb własnej ludności, wyrabia obecnie zaledwie 10% tego, co produkowała przed wojną. Inaczej mówiąc popyt na fabrykaty zagraniczne powiększył się tam conajmniej o 90%.

Otóż ten popyt, ten niebywały głód towarów w Rosji działa z niesłychaną sugestją. Od tego punktu zaczyna się polityka niemiecka wobec Rosji i nowopowstałych państw, tñ jest źródło wszelkich poczynań w Niemczech.

Rosyjskie kooperatywy wystąpiły z projektem założenia "Międzynarodowej Organizacji Zakupu" na zasadach kooperatywistycznych i jako jej organ "Międzynarodową giełdę kooperatyw" Rosyjskie kooperatywy nawiązują stosunki handlowe z zagranicą

najchętniej z kopperatywami i związkami zawodowymi innych krajów. Czy o tem aby wiedzą polskie związki i stowarzyszenia.

Berlin, dnia 26. listopada 1920r.

Za zgodność odpisu: